

Sygn. akt V ACa 491/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jacek Grela
Sędziowie:	SA Maryla Domel-Jasińska (spr.) SA Irma Kul
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Makarewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa E. A.

przeciwko Agencji (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. akt VI GC 206/12

uchyla zaskarżony wyrok, znosi w całości postępowanie przeprowadzone przed Sądem Okręgowym w T. i przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy

UZASADNIENIE

Powódka E. A., prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) w T., pozwem w postępowaniu nakazowym domagała się zasądzenia od pozwanej Agencji (...) spółki z o.o. w K. kwoty 75 689 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Z uzasadnienia pozwu wynikało, że strony zawarły ustną umowę o roboty remontowo-budowlane, w której ustaliły zakres robót i należne powódce wynagrodzenie. Powódka swoje zobowiązanie wykonała, lecz nie otrzymała wynagrodzenia w pełnej wysokości. Do zapłaty przez pozwaną pozostała kwota dochodzona pozwem.

Od wydanego w dniu (...) przez Sąd Okręgowy w T. nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie o sygn. akt (...) pozwana złożyła zarzuty, domagając się uchylenia w całości nakazu zapłaty i oddalenia powództwa. Pozwana wskazała, że zawarła z powódką ustnie dwie umowy o roboty remontowe, dotyczące dwóch piwnic w lokalu położonym

w T. przy ul. (...), przy czym za remont pierwszej z piwnic wynagrodzenie powódki zostało uiszczone, zaś za remont drugiej piwnicy wynagrodzenie ustalone na kwotę 30 000 zł zostało pokryte w znacznej części wpłaconą wcześniej powódce zaliczką w wysokości 25 000 zł.

Pozwana twierdziła, że strony umówiły się, iż wynagrodzenie powódki za remont drugiej piwnicy nie przekroczy kwoty 30 000 zł.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia (...)utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia (...) w części nakazującej pozwaną zapłatę na rzecz powódki kwoty 6900 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 lipca 2012 r, a w pozostałej części nakaz ten uchylił, umorzył postępowanie w zakresie kwoty 2000 zł i oddalił powództwo w pozostałej części.

W ocenie Sądu I instancji powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w niewielkiej części, gdyż materiał dowodowy, zebrany w sprawie, uprawniał do wyprowadzenia wniosku, że strony uzgodniły wynagrodzenie za remont drugiej piwnicy w kwocie 30 000 zł.

Powódka złożyła apelację od powyższego wyroku, w której przedstawiła obszernie szereg zarzutów, dotyczących naruszeń prawa procesowego i sprzeczności ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, przy czym jako zarzut zasadniczy zgłosiła naruszenie art. 89 kpc przez rozstrzygnięcie merytoryczne sprawy w sytuacji, gdy powódkę reprezentowała osoba nie mogąca pełnić funkcji pełnomocnika procesowego. Pełnomocnictwo procesowe dla adwokata J. O. w przedmiotowej sprawie podpisała nie powódka, lecz jej pracownik – K. N., który jest pełnomocnikiem powódki wyłącznie do czynności zwykłego zarządu, a nie jest osobą sprawującą zarząd majątkiem lub interesami strony, ani nie pozostaje z powódką w stałym stosunku zlecenia. Pracownik ten nie należy do kręgu podmiotów, które mogą być pełnomocnikami procesowymi w rozumieniu art. 87 § 1 kpc, co w konsekwencji doprowadziło do nieważności postępowania na podstawie art. 379 pkt. 2 kpc.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Wywodziła, że wobec ujawnienia w apelacji powódki nieprawidłowości w zakresie udzielenia pełnomocnictwa procesowego, należałoby rozważyć, czy K. N. nie dopuścił się przestępstwa z art. 270 kk, a następnie zgłosić podejrzenie popełnienia przestępstwa Prokuraturze.

Sąd Apelacyjny zważył:

Zgodnie z art. 378 § 1 kpc Sąd drugiej instancji rozpoznając sprawę w granicach apelacji, w granicach zaskarżenia bierze jednak pod uwagę z urzędu nieważność postępowania. Przyczyny nieważności postępowania taksatywnie wymienia art. 379 pkt. 1-6 kpc, wśród których w punkcie 2 wskazano na przyczynę nieważności w sytuacji, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik strony nie był należycie umocowany.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny, zważywszy na treść zarzutu nienależytego umocowania pełnomocnika procesowego strony powodowej, zobowiązany był do oceny zasadności tego zarzutu.

Na karcie 13 akt sprawy znajduje się pisemny dokument pełnomocnictwa procesowego, z którego treści wynika, że powódka w dniu 9 października 2012 r. udzieliła pełnomocnictwa adwokatowi J. O. w sprawie przeciwko pozwanej o zapłatę, „do prowadzenia mojej sprawy przed wszystkimi organami wymiaru sprawiedliwości i administracji, wszelkimi osobami, we wszystkich instancjach, a w tym przed Sądem Najwyższym, z prawem substytucji oraz prawem zniszczenia akt po upływie roku od prawomocnego ukończenia sprawy. Pełnomocnictwo obejmuje umocowanie do odbioru wyegzekwowanych należności, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz do zawarcia ugody na warunkach według uznania pełnomocnika”.

Powyższe pełnomocnictwo zostało opatrzone nieczytelnym podpisem (parafą) i pieczęcią firmową powódki.

Przesłuchany w charakterze świadka na rozprawie apelacyjnej adwokat J. O. oświadczył, że pisemne pełnomocnictwo, znajdujące się na k. 13 akt zostało wystawione w jego kancelarii i na jego papierze firmowym, jednak nie był w stanie podać, gdyż nie pamiętał, kto podpisał to pełnomocnictwo (k. 240).

Z kolei świadek K. N. przyznał, że to on podpisał wskazane pełnomocnictwo, gdyż uważał, że jest do tego umocowany na podstawie pełnomocnictwa notarialnego, udzielonego mu przez powódkę w dniu 13 października 2004 r. (k. 241, k. 228).

Pełnomocnictwo udzielone przez powódkę w dniu 13 października 2004 r. upoważniało K. N. do prowadzenia w imieniu powódki (...) z siedzibą w T. przy ul. (...), NIP (...), Regon (...), do prowadzenia negocjacji i zawierania wszelkich umów, w tym sprzedaży, podejmowania wszelkich decyzji, wystawiania faktur, a także reprezentowania powódki przed organami podatkowymi, administracji państwowej i samorządowej wszelkich instancji, w tym Urzędzie (...)w T., Głównym(...) w T., Zakładzie(...) w T., w urzędach pocztowych oraz do odbioru w imieniu powódki wszelkich przesyłek pocztowych i korespondencji, a ponadto do podpisywania weksli, deklaracji wekslowych, zobowiązań kredytowych. Powódka wyraziła zgodę na udzielenie przez pełnomocnika dalszych pełnomocnictw oraz do załatwiania wszelkich formalności, niezbędnych do realizacji tegoż pełnomocnictwa (k. 228).

Dość szeroki zakres pełnomocnictwa udzielonego przez powódkę K. N., nie obejmował jednak reprezentowania powódki przed sądami powszechnymi, ani w określonej kategorii spraw, ani w niniejszej sprawie. Nadto powódka nie udzieliła K. N. pełnomocnictwa procesowego na podstawie art. 87 § 1 kpc lub art. 87 § 2 kpc.

K. N. wywodził swoje umocowanie do udzielenia w imieniu powódki pełnomocnictwa procesowego adwokatowi J. O. z zawartego w pełnomocnictwie z dnia 13 października 2004 r. umocowania do reprezentowania powódki przed organami administracji państwowej i samorządowej wszelkich instancji, jednak umocowanie to ograniczone jest do reprezentowania powódki przed organami i instytucjami wymienionymi w pełnomocnictwie, a wśród tych organów i instytucji nie wskazano sądów powszechnych.

Zauważyć należy, że K. N. mógłby być pełnomocnikiem procesowym powódki, gdyż jest osobą sprawującą zarząd interesami strony (art. 87 § 1 kpc), co wynika z treści pełnomocnika z dnia 13 października 2004 r, gdyby powódka udzieliła mu pełnomocnictwa procesowego. Powódka jednak pełnomocnictwa procesowego K. N. nie udzieliła. Nie był on zatem upoważniony do udzielenia dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi, w oparciu o art. 91 pkt. 3 kpc. Nadto powódka nie potwierdziła czynności zdziałanych przez K. N. i adwokata J. O., jak również oświadczyła, że nie została poinformowana przez K. N. o złożeniu powództwa w jej imieniu. Dopiero po wydaniu przez Sąd I instancji niekorzystnego dla powódki rozstrzygnięcia, K. N. poinformował ją o wytoczeniu sprawy i o treści wyroku.

K. N. potwierdził powyższe okoliczności.

Sąd Apelacyjny uznał zasadność zarzutu skarżącej, opartego na art. 379 pkt. 2 kpc, gdyż pełnomocnik procesowy powódki, reprezentujący ją w postępowaniu przed Sądem I instancji, nie był należycie umocowany. Skutkowało to nieważnością postępowania przeprowadzonego przed tym Sądem.

Dla oceny nieważności nie ma znaczenia fakt, czy stwierdzona wadliwość miała lub mogła mieć wpływ na treść wydanego wyroku (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r. III CKN 416/98, OSNC 2000, nr 12, poz. 220).

Ze względu na skutki procesowe stwierdzonej nieważności postępowania bezprzedmiotowa stała się ocena, czy usprawiedliwione są zarzuty apelującej w pozostałym zakresie.

Z przedstawionych powodów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 2 kpc uchylił zaskarżony wyrok, zniósł w całości dotknięte nieważnością postępowanie przeprowadzone przed Sądem Okręgowym w T. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (art. 108 § 2 kpc).